

Witam i serdecznie zapraszam do wspólnej zabawy, gdzie każdy znajdzie coś dla siebie, bo dzisiejszy Pocopotek zawiera sporo różnorodnych wiadomości i ciekawostek: o świecie, o zwierzętach, o niebezpiecznych falach, o was i waszych rodzicach, o tym, co jeść i czy już oswoiście polską gramatykę. A zatem – zaczynamy! Współczesne życie jest trochę szalone i bardzo zabiegane. Rodzice, pomimo największych chęci, nie zawsze mogą kontrolować, co oglądają ich dzieci. Przegapiają rzeczy, które mają niefajny, często agresywny przekaz. Ale z drugiej strony boją się pokazywać dzieciom produkcje, w których dzieje się coś złego. Tymczasem, a to bardzo ważne, by dzieci poprzez kino i sztukę oswajały wszelkie rejony życia.

Dobre kino dobre dla wszystkich

Wasi rodzice chcą zadbać o wasz rozwój i przy okazji fajnie spędzić czas? Niech wybiorą się z wami do kina. Zdaniem psychologów, taka rodzinna wyprawa to świetny sposób na budowanie więzi, a dobrze dobrany repertuar pomaga poznawać świat, oswaja lęki, stymuluje wyobraźnię. Film może kształtować umiejętności społeczne i poznawcze, rozwija wyobraźnię, wrażliwość oraz słownictwo. Dostarcza rozrywki, ale równocześnie jest szansą na pogłębienie zainteresowań. Pozwala odkrywać nieznanne kraje, języki, obyczaje, egzotyczne zwierzęta i przyrodę.

Trzeba jednak pamiętać, że film spełni swoją funkcję tylko wówczas, gdy jest dopasowany do wieku, możliwości i potrzeb odbiorcy. Jak to zrobić? Nikt nie jest w stanie kontrolować wszystkich czynników i przewidzieć reakcji nawet na filmy, które już wcześniej widzieli rodzice. Przy dokonywaniu wyborów filmowych trzeba działać zgodnie z intuicją i wyczuciem, bazując na znajomości własnych dzieci i ich zainteresowań.

Pomocne mogą okazać się rozbudowane opisy filmów, a w szczególności informacje, dla jakiej grupy wiekowej są przeznaczone.

Ważny jest nie tylko dobór repertuaru, ale również towarzyszenie w oglądaniu – taka wspólna podróż do innego wymiaru może cudownie budować relację między małym i dużym. Rodzice mają dodatkową szansę na lepsze poznanie swojego dziecka, sprawdzenie, co budzi w nim emocje, co je fascynuje. Może przyjrzeć się reakcjom synka lub córki, by zobaczyć, czego uczy się z filmu, jakie zachowania bohaterów naśladuje, do czego powraca, jak zrozumiał przesłanie filmu, jak ocenia zachowanie filmowych postaci.

Dzieci mają niezwykle silnie rozwiniętą wyobraźnię, ale też stosunkowo jeszcze niewielką wiedzę o świecie i jego prawidłowościach, mogą mieć trudności z odróżnieniem świata rzeczywistego od filmowego. Bardzo ważne, by po skończonym seansie, po pierwszym ochłonięciu z emocji, rodzice z Wami porozmawiali o tym, które z wy-

darzeń filmowych mogłyby się zdarzyć w rzeczywistości. Świetne jest wykorzystanie ekranowych wątków w dalszej zabawie, na przykład rysowaniu ilustracji do filmu, lepienie z plasteliny postaci filmowych, wchodzenie w zabawie w role prezentowane przez bohaterów, słuchanie muzyki filmowej.

Co robić, by fajnie wyglądać, być zdrowym i dobrze się czuć? Ma na to wpływ to, co jecie!

10 ZASAD ZDROWEGO ŻYWIENIA

Zasada 6 – każdy posiłek powinien zawierać warzywa lub owoce – produkty z tej grupy powinny być spożywane kilka razy dziennie w ramach głównych posiłków oraz przekąsek (przynajmniej 5 porcji dziennie).

Warzywa i owoce dostarczają składników mineralnych i witamin oraz flawonoidów, są głównym źródłem witamin, które mają działanie przeciwmiażdżycowe i przeciwnowotworowe.

Ponadto, są źródłem błonnika pokarmowego, który reguluje czynności przewodu pokarmowego.

W diecie nastolatka powinno się znaleźć wiele różnorodnych, wielokolorowych warzyw np. zielone: sałata, brokuły, szpinak czy pomarańczowe: marchew, pomidory, dynia. Świeże lub też suszone i mrożone owoce oraz soki owocowe to świetne wzbogacenie diety.

Należy jednak pamiętać, że oprócz wartościowych witamin i błonnika, zawierają one duże ilości cukrów prostych, których spożycie powinno być ograniczane.

Dlatego też, należy jeść więcej warzyw niż owoców. Spośród soków wskazane jest wybieranie raczej warzywnych lub owocowo-warzywnych.

Poznajemy świat Francja

Jest to największy kraj Europy Zachodniej o bardzo zróżnicowanym krajobrazie. Na jego terenie znajdują się Pireneje i Alpy. Francja to kraj o dobrze rozwiniętym rolnictwie i przemysle.

Jej metropolią jest PARYŻ – stolica światowej kultury. Paryż do niedawna nazywano LUTECJĄ, czyli miastem na błotach.

W LUWRZE – jednym z najsłynniejszych muzeów świata – znajduje się wiele arcydzieł ze wszystkich krajów świata.

Francja słynie z wielu wyjątkowych budowli, z których najsłynniejsze to katedra NOTRE DAME i WIEŻA EIFFLA, która składa się z 18 tysięcy stalowych części, które połączono 25 milionami nitów. Jej wysokość to 321 m. Na szczycie wieży znajdują się: restauracja, obserwatorium meteorologiczne i anteny nadawcze.

LOARA – najdłuższa rzeka Francji. Jej długość wynosi 1 020 km, a powierzchnia dorzecza – choć trudno to sobie wyobrazić,

to aż 1/5 powierzchni Francji! Wzdłuż jej brzegów znajdują się zapierające dech w piersi zamki, które są dumą Francji. Każdy, kto przyjedzie do Francji, musi je zobaczyć!

Piękne zamki – nigdzie we Francji nie ma tylu zamków jak w dolinie Loary! Ponad 300 z nich ozdabia przepiękne brzegi, wznosi się w wielkich parkach i lasach lub rozsiada nad jej dopływami. Wiele z nich powstało bardzo dawno temu, jeszcze we wczesnym średniowieczu, ale największej zamków zostało zbudowanych później.

Po co budowano zamki? Przede wszystkim w celach obronnych. Niektóre z nich znajdowały się w miejscach, do których dostęp był utrudniony, otaczały je grube, wysokie mury. Takie obronne zamki miały małe okienka i baszty.

Ale zamki to nie tylko budowle obronne – z czasem zaczęły się zmieniać w przepiękne, luksusowe rezydencje. Ściany i okna są dekorowane, a w pobliżu zamków znajdują się piękne ogrody.

Jak powstają fale?

Kiedy jesteście nad morzem czy lubicie skakać przez fale? Na pewno tak! Ale pamiętajcie – fale mogą być niebezpieczne...

Czy fale występują tylko na morzu? Nie, także

na oceanach czy jeziorach. Silne fale występują np. na wielkich jeziorach, dlatego mogą tam żeglować tylko doświadczeni wodniacy. Pogoda jest zmienna i wiatr często wywołuje duże fale, które mogą być bardzo niebezpieczne.

Jeśli brzeg jest stromy... Brzegi strome, wysokie, o urwistych ścianach są narażone na niszczące działanie fal morskich. Fale podcinają strome ściany, tzw. klify. Wybrzeże wtedy „cofa się” – woda zabiera piach, a nieraz z nim rosnące przy brzegu rośliny czy stojące tam budynki!

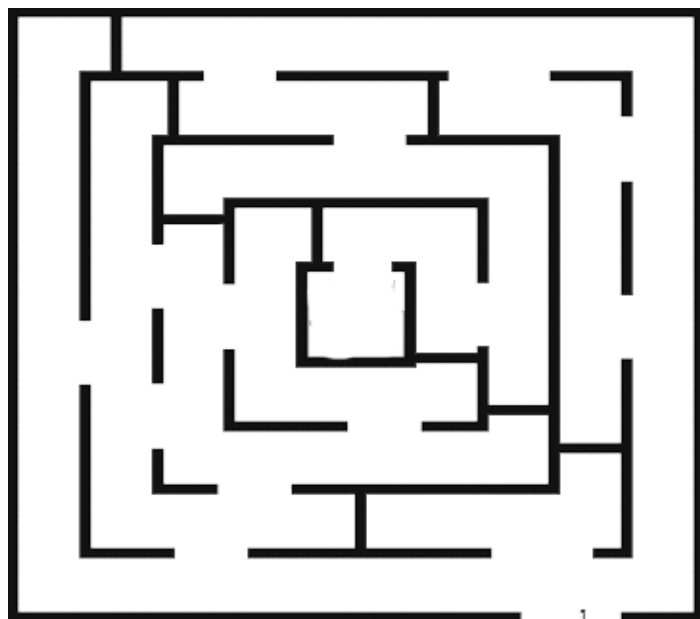
Jeśli brzeg jest raczej płaski... Na wybrzeżach niskich powstają plaże i wydmy, piasek niesiony jest przez fale. Plaże są miejscem to zalewanym, to odkrywanym przez morze, piasek z plaż i płytkiego morza miesza się.

Jaką wysokość mają morskie fale? Typowa wysokość fali na Morzu Bałtyckim wynosi 5 metrów (jakby sięgała drugiego piętra w bloku). W czasie bardzo silnych sztormów może sięgać jednak nawet 10 metrów (do czwartego piętra!). Najwyższa zanotowana pojedyncza fala na Bałtyku miała wysokość prawie 14 metrów.

Uwaga, fala gigant! Fale 20-metrowe uznawane są za ogromne, notuje się je np. na Oceanie Spokojnym czy na Morzu Północnym. Największe zanotowane kiedykolwiek przez przyrządy badawcze fale miały wysokość 32 metrów.

Czy to prawda, że fale mogą powodować kataklizmy? Niestety, tak. Tsunami, kataklizm, o którym ostatnio tak głośno, wywołują trzęsienia dna oceanicznego – efektem są ogromne fale, które zalewają plaże i miasta. Niestety, nie umiemy jeszcze do końca przeciwdziałać takim kataklizmom. Niekiedy możemy je jedynie przewidywać.

Czym różni się odpływ od przyływu? Najbardziej przewidywalne ruchy wody morskiej i oceanicznej związane z przyciąganiem Księżyca i Słońca to tak zwane pływy. Pływy polegają na tym, że powtarza się podnoszenie i opadanie poziomu wody morskiej. Podnosząca się i opadająca woda przesuwana się także w poziomie – sięga bliżej lub dalej w głąb wybrzeża. Gdy poziom morza podnosi się, mówimy o przyływie, gdy opada – o odpływie. Różnica poziomu pomiędzy przyływem a odpływem wynosi niekiedy nawet kilkanaście lub 20 metrów. Największe przyływy i odpływy zdarzają się w Kanadzie. Na Bałtyku są bardzo niewielkie, prawie niewidoczne, mierzy się je w centymetrach.

Dojedź ciągnikiem do centrum labiryntu